

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencle, MA v právní věci žalobce: **P. Ch.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 16. 12. 2015, č.j. KUJI 82110/2015, ODSH 1382/2015 Hor,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně dne 18. 2. 2016 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. KUJI 82110/2015, sp. zn. ODSH 1382/2015 Hor, ze dne 16. 12. 2015, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve všech výrocích, Magistrátu města Jihlavy, č. j. MMJ/OD/8966/2015-14 JID: 178352/2015/MMJ, ze dne 3. 11. 2015.

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

V žalobě žalobce konkrétně namítl, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za osobní účasti žalobce, čímž byl žalobce zkrácen na svém právu dle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. V této souvislosti odkázal žalobce na rozsudky správních soudů (rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15A 14/2015-35, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30A 56/2014-35, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 – 30). Žalobce dále namítl, že i pokud by správní orgán během řízení zjistil, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobce jako účastníka řízení a žalobce měl právo být vyrozuměn o možnosti účastnit se provádění dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu). K tomu žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 57 A 51/2014-34 ze dne 20. 7. 2015. Žalobce namítl, že žalovaný sice vyhotovil dne 20. 10. 2015 vyrozumění, ve kterém se podávalo, že bude konáno dokazování mimo ústní jednání a žalobce se následně může seznámit s podklady pro rozhodnutí, žalobce ale nebyl předvolán k přítomnosti na provedeném dokazování. Správní orgán měl podle žalobce nařídit jednání tím spíše, že žalobce vyjádřil během řízení názor, že ke spáchání přestupku nedošlo, neboť řidič vozidla předmětného dne jednal v krajní nouzi. Správní orgán není oprávněn tvrdit, že „náhlou nevolnost nevyhodnotil jako stav ohrožující žalobce na životě ani na zdraví takové intenzity, která by předčila zájem chráněný zákonem v konkrétnosti respektování dopravních značek na pozemních komunikacích“, aniž by vyjádření žalobce více prověřoval či se věcí více zabýval např. na ústním jednání.

Dále žalobce napadl i závěry správních orgánů při stanovení výše sankce. Správní orgán neznal pohnutky, které vedly žalobce k neuvedení totožnosti řidiče, a tedy těžko může dovozovat, že žalobce jednání řidiče konkludentně schvaluje. Zpochybnil i závěr, že žalobce je spoluodpovědný za protiprávní jednání řidiče, protože je vlastníkem vozidla. Správní orgán nehodnotil v prospěch žalobce žádné polehčující okolnosti.

Žalobce závěrem namítl, že správní orgán nijak neprokázal, že by řidič vozidla skutečně zaparkoval na místě, kde bylo stání zakázáno. Úřední záznam, ze kterého vyplývá spáchání přestupku, nemůže být považován za důkazní prostředek a nemůže být proveden k důkazu (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 96/2008, ze dne 22. 1. 2009). Z fotografií založených ve spise není nijak zřejmé, že by řidič vozidla stál skutečně v místě, kde byly na komunikaci namalovány „žluté čáry“. Z fotografií ve spise tato skutečnost také nijak nevyplývá. Skutkový stav tak nebyl dostatečně zjištěn a ve spise absentuje jakýkoliv důkaz prokazující protiprávní jednání řidiče.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 8. 6. 2016, ve kterém s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu uvedl, že ústní jednání ve věci nebylo třeba nařizovat, jelikož nebyly naplněny podmínky správního řádu a bylo rozhodnuto na základě listinných důkazů, se kterými bylo žalobci umožněno seznámit se, čehož ale žalobce nevyužil. Žalobce

před správními orgány a ani před soudem neuvedl žádnou skutečnost, která by ho mohla zbavit objektivní odpovědnosti provozovatele motorového vozidla. O termínu provedení listinných důkazů byl žalobce informován a podle žalovaného tím došlo k naplnění § 51 odst. 2 správního řádu. Žalovaný poukázal na to, že dle odborné literatury i judikatury nebylo nutno provádět důkaz listinou, která byla součástí správního spisu.

K namítané krajní nouzi řidiče vozidla žalovaný plně odkázal na žalobou napadené rozhodnutí. V případě výše pokuty žalobce s odkazy na zákonné meze rozhodování uvedl, že pokuta byla uložena plně v souladu se zákonem. V případě stání na „žluté čáře“ odkázal na fotografie založené ve správním spise.

Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s.

I. a. Porušení povinnosti nařídit ústní jednání

V první žalobní námitce brojil žalobce proti tomu, že správní orgán prvního stupně ve věci rozhodl, aniž by nařídil ústní jednání. Obdobnou námitkou se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, a konstatoval k ní následující: *„Dále se kasační soud zabýval námitkou stěžovatelky, že magistrát pochybil, pokud ve věci nenařídil ústní jednání. V této souvislosti stěžovatelka upozornila na záruky stanovené čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Evropská úmluva“) a na nedůvodnost činění rozdílu mezi řízením o správním deliktu a přestupkovým řízením.*

Soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námitky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.

Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídít v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2013, čj. 1 As 24/2013 – 28, odst. 15, nebo ze dne 3. 4. 2014, čj. 7 As 126/2013 – 19; na okraj možno poznamenat, že vládní návrh nového přestupkového zákona již s tímto specifikem nepočítá, srov. § 80 návrhu, dostupný na <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=555&CT1=0>). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídít ústní jednání (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2004, čj. 3 As 32/2004 – 53). V usnesení ze dne 3. 4. 2012, čj. 7 As 57/2010 – 82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.

V posuzované věci správní delikt spočíval v zaparkování vozidla na placeném parkovišti bez platného parkovacího lístku, skutkově se tedy jednalo o zcela jednoduchý případ. Magistrát rozhodoval na základě oznámení o podezření ze spáchání přestupku, výpisu z registru provozovatelů vozidel a fotodokumentace, z níž je patrné, že parkovací lístek umístěný za čelním sklem vozidla stěžovatelky byl 17 dní starý. Magistrát vyrozuměl stěžovatelku o zjištění protiprávního jednání nejprve ve výzvě podle § 125h zákona o silničním provozu ze dne 18. 11. 2013, čj. OSA/P-580/13-DP/2, na kterou stěžovatelka reagovala sdělením údajů o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku (viz výše). Po zastavení přestupkového řízení s označeným řidičem magistrát vyrozuměl stěžovatelku o zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla a stanovil jí lhůtu pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí s tím, že po jejím uplynutí přistoupí k vydání rozhodnutí (přípis ze dne 4. 3. 2014, čj. OSA/P-287/14-D/13). Stěžovatelka na výzvu nereagovala. Magistrát provedl dokazování listinami založenými ve spise, o čemž provedl záznam (ze dne 24. 3. 2014, čj. OSA/P-287/14-D/15). Kasační soud uzavřel, že tím byl skutkový stav dostatečně zjištěn a nebylo třeba provádět další dokazování, např. výsledkem zasahujícího policisty (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2014, čj. 3 As 128/2013 – 36 nebo ze dne 26. 1. 2015, čj. 8 As 109/2014 – 70). Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv stěžovatelky nezbytné nařizovat ústní jednání. Magistrát proto nepochybil, pokud v souladu se zásadou procesní ekonomie v řízení nenařídil jednání a rozhodl na základě podkladů obsažených ve správním spise. “

Ve zdejším soudem posuzované věci delikt spočíval v nerespektování dopravní značky V12c „Zákaz zatavení“ na komunikaci ul. Farní, Jihlava, u domu č. p. 4, přičemž skutek byl doložen fotografiemi pořízenými na místě samém. Skutkově se jednalo o zcela jednoduchý případ. Správní orgán prvního stupně rozhodoval na základě oznámení o podezření ze spáchání přestupku, výpisu z karty vozidla RZ „X“, výpisu z Registru ekonomických subjektů ČSÚ v ARES, kopie výzvy pro řidiče zanechané na místě přestupku, úředního záznamu o přestupku, a fotografie z místa. Správní orgán prvního stupně vyrozuměl žalobce o zjištění protiprávního jednání nejprve ve výzvě podle § 125h zákona o silničním provozu ze dne 20. 4. 2015, č. j. MMJ/OD/8966/2015-2 JID:66269/2015/MMJ, na kterou žalobce nereagoval. Po

odložení věci – přestupkového řízení, správní orgán prvního stupně vydal ve věci příkaz a následně po podání odporu vyrozuměl žalobce o pokračování správního řízení po podaném odporu proti příkazu a o provedení důkazů mimo ústní jednání (spolu s oznámením termínu a místa), dále poučil žalobce o možnosti vyjádřit se po provedení důkazů mimo ústní jednání k podkladům rozhodnutí (spolu se stanovením lhůty) a uvedl oprávněnou úřední osobu (přípis ze dne 20. 10. 2015, č. j. MMJ/OD/8966/2015-11 JID:66269/2015/MMJ). Ve správním spise je dále založen záznam o provedení důkazu ze dne 27. 10. 2015, č. j. MMJ/OD/8966/2015-12 JID:66269/2015/MMJ. Žalobce na výzvu reagoval prohlášením, že řidič vozidla pan P. Ch. jednal v krajní nouzi.

Podle názoru zdejšího soudu jsou listiny založené ve správním spise zcela jasné a plně prokazují skutkový stav zjištěný Městskou policií Jihlava. Za této situace nebylo třeba provádět další dokazování, a to ani s ohledem na tvrzení žalobce o jednání řidiče v krajní nouzi, se kterým se správní orgán prvního stupně i žalovaný vyrovnali v napadených rozhodnutích. Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobce nezbytné nařizovat ústní jednání. Správní orgán prvního stupně proto nepochybil, pokud v souladu se zásadou procesní ekonomie v řízení nenařídil jednání a rozhodl na základě podkladů obsažených ve správním spise a soud z uvedených důvodů neshledal žalobní námitku jako důvodnou.

I. b. Porušení práva na osobní přítomnost při provádění důkazů

Zdejší soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani v souvislosti s porušením povinnosti provádět důkazy pouze za přítomnosti účastníka řízení tak, jak na ni odkazuje žalobce ve vazbě na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 7. 2015, č. j. 57A 51/2014-34.

Aniž by zdejší soud jakkoliv hodnotil právní názor Krajského soudu v Plzni má za to, že obdobnou situaci se v řadě rozhodnutí zabýval i Nejvyšší správní soud a dospěl k závěru, že obdobná situace, jako nastala v nyní posuzované věci, není důvodem pro zrušení správních rozhodnutí. Za všechny lze uvést rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011-51, ve kterém Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*Druhým z důvodů, pro který krajský soud zrušil přezkoumávané rozhodnutí, bylo neprovedení důkazu výpisem z evidenční karty řidiče v souladu s § 53 odst. 6 větou první správního řádu. I žalovaný nezpochybnil, že o provedení důkazu touto listinou nebyl do spisu učiněn záznam. Jde tedy bezpochyby o vadu řízení před správním orgánem, ale v přezkoumávané věci tuto vadu Nejvyšší správní soud na rozdíl od soudu krajského nepovažuje za natolik intenzivní, aby mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Je totiž nutno přihlédnout k tomu, že není pochyb o tom, že tato listina se ve správním spise nacházela v okamžiku, kdy ve věci proběhlo ústní jednání, v jehož závěru byla obecnému zmocněnci žalobce dána možnost se s kompletním obsahem správního spisu seznámit a vyjádřit se k němu před vydáním rozhodnutí. Pokud by o provedení důkazu výpisem z evidenční karty řidiče byl proveden záznam v souladu s citovaným ustanovením správního řádu, důkazní situace by se nijak nezměnila. K této otázce se ostatně ve stejném duchu (a dokonce ještě shovívavějším) vyjádřila i doktrína. Ve druhém vydání publikace Správní řád – Komentář (JUDr. Josef Vedral, Ph.D., BOVA POLYGON, Praha 2006; 2012) její autor uvádí: „Ustanovení § 53*

odst.6 se nevztahuje na všechny písemnosti (dokumenty či listiny), které jsou součástí spisu a které slouží jako podklad pro rozhodnutí..... Sepsání protokolu o provedení důkazu listinou má význam především u „listin“ podle odst. 1 tohoto ustanovení.....Takový postup by zcela postrádal význam v případě, kdy určitá listina je a po celou dobu správního řízení (a i poté) zůstane součástí spisu, na základě čehož mají účastníci řízení možnost se s ní na základě § 38 seznámit – pouhé přečtení takové listiny nebo sdělení jejího obsahu neznamena z hlediska listiny samotné žádnou „přidanou hodnotu“. Bez ohledu na citované budou mít v dalším řízení správní orgány vzhledem k postoji žalobce příležitost vyhovět jeho požadavku a důkaz předmětnou listinou ve smyslu § 53 správního řádu provést.“

Obdobně uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016-53, že „*Poukazuje-li stěžovatel na výše označený rozsudek devátého senátu, nelze konstatovat, že by s ním byl postup správních orgánů v rozporu. Ani tento rozsudek totiž nepovažoval provedení ústního jednání za nezbytnou součást řízení o správním deliktu. Poukázal pouze na to, že i za situace, provádí-li se dokazování mimo jednání, je vhodné předem o tom informovat účastníky řízení a příp. vyhotovit protokol. S uvedeným závěrem nelze než souhlasit, nicméně nutno poukázat také na konstantní judikaturu, dle níž platí, že ne každá procesní vada má vliv na zákonnost rozhodnutí. Takovou vadou je i provedení důkazu listinou mimo jednání bez toho, aby o tom byl vyhotoven protokol. Důkaz listinou je totiž specifický v tom, že účastník může zpochybňovat toliko správnost nebo pravost listiny, jejíž obsah je neměnný. Nachází-li se taková listina po celou dobu řízení ve spisu a účastník řízení se s ní může seznámit, nejde o vadu, která by mohla ovlivnit zákonnost řízení ani následného rozhodnutí, neboť účastník řízení nic nebrání ji jakkoli konfrontovat kdykoli v průběhu řízení. Pokud by se samozřejmě jednalo o provádění jiného důkazu mimo ústní jednání (například výslech svědka), v takovém případě se uplatní devátým senátem nastíněný postup, aby nebyl účastník řízení jakkoli zkrácen na právech. Nejvyšší správní soud se i u přestupkového řízení, kdy je zákonem stanovena povinnost zásadně nařídít ústní jednání (oproti úpravě správních deliktů) vyjádřil v tom smyslu, že zásadní je, zda se účastník řízení mohl s daným důkazem seznámit a vyjádřit se k němu, nikoliv otázka, zda byl ryze formalisticky dodržen postup stanovený správním řádem (viz např. rozsudek ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011-51, nebo ze dne 21. 8. 2014, č. j. 10 As 16/2014-25, ze dne 12. 4. 2012, č. j. 9 As 107/2011 nebo ze dne 22. 10. 2008, č. j. 6 As 51/2007-228). Nejvyšší správní soud dále např. v rozsudcích ze dne 11. 1. 2012, č. j. 1 As 125/2011-163, a ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011-51, dospěl k závěru, že pokud správní orgán splní dvě podmínky, kterými jsou: (i) založení listiny do spisu podle § 17 odst. 1 správního řádu a (ii) účastník řízení má možnost se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu podle § 36 odst. 3 správního řádu, lze provádět dokazování i jednoduše tím, že je listina vložena do spisu.*

Od těchto závěrů se nemá Nejvyšší správní soud důvod odchýlit ani v nyní projednávané věci. Všechny listiny, z nichž správní orgán vycházel, byly po celou dobu řízení součástí spisu a stěžovatel byl obeznámen s možností se s nimi seznámit, případně je konfrontovat, nicméně zůstal pasivní. Ani tato námitka, kdy stěžovatel zpochybňoval toliko formální postup správních orgánů, není důvodná.“

A ke shodným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 12. 2016, č. j. 3 As 121/2014-35, ve kterém uvedl: „*Jestliže dále stěžovatel namítá procesní pochybení při provádění dokazování ve smyslu neprovedení listinného důkazu v souladu se zákonem,*

nepochybně tím poukazuje na porušení § 53 odst. 6, věty první správního řádu, dle kterého se o provedení důkazu listinou učiní záznam do spisu. Způsobem, jak provádět dokazování listinou v průběhu správního řízení podle citovaného ustanovení (ve vazbě na § 18 odst. 1 správního řádu), se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval (viz například rozsudky ze dne 11. 1. 2012, č. j. 1 As 125/2011-163, ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011-51, a ze dne 21. 8. 2014, č. j. 10 As 16/2014-25). Společným znakem všech posuzovaných případů bylo zjištění, že správní orgány prováděly dokazování listinou mimo ústní jednání tak, že listinu jednoduše vložily do spisu, jehož byla součástí po celou dobu správního řízení, aniž by byl o provedení důkazu listinou vyhotoven úřední záznam či protokol. Nejvyšší správní soud na tuto problematiku nahlížel optikou možného zásahu do procesních práv účastníka řízení, kdy v centru jeho pozornosti stála otázka, zda měl účastník možnost se s daným důkazem seznámit a vyjádřit se k němu, a nikoliv otázka, zda byl ryze formálně dodržen postup stanovený správním řádem ve výše citovaných ustanoveních. Dospěl přitom k závěru, že pokud (1) správní orgán založí listinu do spisu dle § 17 správního řádu a (2) účastník řízení má možnost se s touto listinou seznámit při nahlížení do spisu postupem dle § 36 odst. 3 správního řádu, lze dokazování provádět i tím, že listina byla pouze vložena do spisu. I v nyní posuzované věci zdejší soud neshledává důvod se od dosavadní judikatury odklonit. Je totiž nutné odmítnout cestu ryzího formalismu v případě, kdy veškeré listinné podklady (o něž se správní rozhodnutí opírá) byly součástí správního spisu a účastník řízení (stěžovatel) se s nimi před vydáním rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu seznámil (viz čl. 76 a 77 správního spisu), tudíž mu prokazatelně bylo známo, z jakých podkladů může při vydání rozhodnutí správní orgán vycházet. Požadovat, aby správní orgán i za tohoto stavu věci před vydáním rozhodnutí vyhotovil úřední záznamu či protokol o tom, že listina byla přečtena, by fakticky ztrácelo smysl.“

S ohledem na citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dospěl zdejší soud k závěru, že ani tato část námítky žalobce není důvodná. Ze správního spisu jasně vyplývá, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a stejně tak rozhodnutí žalovaného jsou opřena o listiny, které byly v souladu s § 17 správního řádu založeny do správního spisu a tyto listiny byly po celou dobu řízení součástí správního spisu, a že žalobce byl zároveň řádně vyzván postupem dle § 36 odst. 3 správního řádu k seznámení se se spisem. Nad rámec uvedeného ze správního spisu vyplývá, že listiny založené ve správním spise byly provedeny jako důkaz a o místu a čase provádění důkazů mimo ústní jednání byl žalobce vyrozuměn a mohl se ho zúčastnit. Nic mu tedy nebránilo realizaci jeho procesních práv. Jestliže Nejvyšší správní soud nepovažuje za vadu odůvodňující zrušení rozhodnutí správního orgánu ani to, že je ve věci rozhodnuto pouze na základě založených listin, tím méně může být vadou řízení to, že žalobce nebyl k provedení důkazů mimo odvolací jednání předvolán, ale pouze o něm byl vyrozuměn.

II. Jednání v krajní nouzi

Podle § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích není přestupkem jednání, jímž někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

V případě, že by nebylo posouzené deliktní jednání řidiče přestupkem, pak by nebylo možno dovodit ani subsidiární odpovědnost provozovatele motorového vozidla za správní delikt.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 As 72/2009-50 konstatoval, že *„Zákon o přestupcích mimo zákonného předpokladu odvracení nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, stanoví pro aplikaci institutu krajní nouze i další podmínky, a to subsidiaritu (jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil) a proporcionalitu (nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak). Výše uvedené zákonné předpoklady musí být naplněny kumulativně, chybí-li jedna z nich, nelze institut krajní nouze aplikovat.“*

Z uvedeného závěru Nejvyššího správního soudu vycházel jak správní orgán prvního stupně, tak i žalovaný. Oba se shodli na tom, že s ohledem na vlastní skutková tvrzení žalobce o důvodech porušení právní povinnosti řidičem P. R. nedošlo v nyní posuzované věci k naplnění podmínek pro aplikaci institutu krajní nouze.

Soud se jak s procesním postupem správních orgánů, tak s jejich hodnocením naplnění podmínek pro aplikaci institutu krajní nouze ztotožnil.

Žalobce uvedl, že *„Pan Ch. projížděl ulicí Masarykovo náměstí, když se mu udělalo nevolno a potřeboval nutně vyhledat toaletu. Rozhodl se tedy využít služby restaurace McDonald 's. Aby jeho vozidlo nikoho neohrožovalo a nepřekáželo plynulosti silničního provozu, zaparkoval jej pan Ch. duchapřítomně do jedné z vedlejších ulic a odběhl na toaletu.“*

Se žalobcem lze jistě souhlasit v tom, že zdravotní problémy řidiče mohou způsobit vážné následky, nicméně správní orgány shodně případně poukázaly na to, že jihlavské Masarykovo náměstí je (v oblasti, která je vyhrazena pro provoz motorových vozidel) z většiny tvořeno parkovišti. Z tvrzení žalobce není vůbec zřejmé, že by žalobce neměl možnost zaparkovat na kterémkoliv z veřejných parkovišť. S ohledem na parkovací kapacity Masarykova náměstí v Jihlavě zdejší soud stejně jako správní orgány dospěl k závěru, že jednání žalobce nenaplnňuje podmínku proporcionality pro uplatnění institutu krajní nouze, neboť žalobce mohl využít kteréhokoli z veřejných parkovišť na Masarykově náměstí v Jihlavě.

Podle názoru zdejšího soudu nebyl naplněn ani požadavek subsidiarity. Z fotografií založených ve správním spise je jasně patrné, že vozidlo žalobce zabírá nejméně polovinu pozemní komunikace na ulici Farní. Tvoří tak zřejmou překážku provozu na této pozemní komunikaci, která brání průjezdu jiných motorových vozidel.

Zároveň soud neshledal pochybení ani v tom, že o této otázce nebylo rozhodnuto po provedení ústního jednání. Žalobce jednak kromě tvrzené nevolnosti netvrdil nic, co by mohlo zpochybnit obecný závěr správních orgánů o možnosti odstavit vozidlo na parkovišti na Masarykově náměstí, a ani k prokázání svého tvrzení nenavrhл provedení žádného důkazního prostředku. Za této situace, nadto za situace, kdy fotografie z místa deliktu prokazují

omezování provozu na komunikaci na ulici Farní, nevidí zdejší soud důvod k tomu, aby ve vztahu k tvrzení žalobce bylo třeba nařizovat ústní jednání.

III. Nezákonnost uložené sankce

V otázce přezkoumatelnosti odůvodnění uložené sankce zdejší soud zdůrazňuje, že ukládání sankcí a její výše je věcí správního uvážení, jehož přezkum je soudně omezen (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 - 27), neboť zákon v takovém případě správnímu orgánu stanoví pouze mantinely pro jeho rozhodování.

Z obsahu rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je přitom jasně patrné, které skutečnosti vzal při ukládání sankce v úvahu, a to, závažnost deliktu, způsob jeho spáchání, a dále i okolnosti spáchání správního deliktu, tedy nesdělení jména řidiče k výzvě správního orgánu. Od hodnocených skutečností se nutně musí odvíjet i hodnocení závažnosti jednání žalobce, neboť jeho správní delikt je pro veřejnost ohrožujícím zprostředkovaně prostřednictvím chování řidiče, jemuž provozovatel motorové vozidlo svěřil a jehož totožnost nezpřístupnil. Jednání žalobce je bezpochyby v takovém případě obdobně ohrožující, protože napomáhá pachateli přestupku vyhnout se jeho odpovědnosti, čímž by se fakticky stalo jednání nepostižitelné.

Hodnocení polehčujících skutečností svědčících ve prospěch žalobce sice v napadeném rozhodnutí chybí, ale ani sám žalobce neuvádí žádné, které by měly správní orgány v jeho prospěch hodnotit. Ani soud z obsahu správního spisu žádné polehčující okolnosti neshledal. Není proto žádný důvod rušit napadená rozhodnutí jen z toho důvodu, aby do nich bylo doplněno, že správní orgány neshledaly žádné polehčující okolnosti.

Obdobně v případě hodnocení míry zavinění v případě objektivní odpovědnosti žalobce je s ohledem na nulovou argumentaci žalobce v tomto směru zcela nadbytečné.

Příklad žalobce k vlastníku bytu, ve kterém došlo k plánování loupeže, je zcela nepřipadný. Zdejší soud, stejně jako Nejvyšší správní soud opakovaně konstatoval, že poskytnutím motorového vozidla k užívání další osobě vzniká mezi žalobcem, jako vlastníkem motorového vozidla, a touto třetí osobou soukromoprávní vztah a je pouze a jedině na žalobci, aby si zajistil dostatečně přesné a konkrétní údaje o osobě, které motorové vozidlo zapůjčil. K uvedenému soukromoprávnímu vztahu se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, ve věci sp. zn. 3 As 7/2014 tak, že „*Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.*

Nejvyšší správní soud je toho názoru, že takto konstruovaná odpovědnost působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako generálně preventivně

vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby.

Uvedené nabývá význam právě tehdy, pokud se postih konkrétního pachatele přestupku ukáže neefektivním v důsledku soukromoprávní úpravy užívacího vztahu vozidla po linii vlastník věci-uživatel. Nejvyšší správní soud podotýká, že stejně tak jako provozovatel vozidla obvykle dbá na ochranu své majetkové hodnoty, bude též v jeho zájmu, aby při vědomí o povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, působil i na jiné osoby (tzn. zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu srov. § 125f odst. 1 zákona) ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami, v rozporu s veřejnoprávními normami.“

Pro vztah mezi vlastníkem vozu a osobou, které tato osoba vozidlo zapůjčila, zákonodárce stanovil vztah subsidiární odpovědnosti a z této úpravy jasně vyplývá spoluodpovědnost provozovatele motorového vozidla za zjištění pachatele přestupku a spoluodpovědnost za ochranu veřejných zájmů. Jestliže provozovatel tuto svoji spoluodpovědnost nechce dobrovolně nést, pak je sám vystaven postihu. Skutečnost, že provozovatel motorového vozidla neposkytl součinnost při zjištění pachatele přestupku, není znakem skutkové podstaty deliktu, kterou je porušení povinnosti zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Nic tedy nebrání tomu, aby (ne)součinnost žalobce byla hodnocena při výměře trestu.

Námitku nedostatečného a nezákonného odůvodnění sankce shledal soud taktéž nedůvodnou.

IV. Nedostatečné zjištění skutkového stavu

Soud neshledal důvodnou ani poslední žalobní námitku, a to, že došlo k dostatečnému zjištění skutkového stavu.

Není pravdou, že správní orgány vycházely pouze z úředního záznamu o spáchání přestupku. Pro hodnocení toho, zda se přestupek stal nebo nikoliv, resp. pro vyvození odpovědnosti žalobce za správní delikt provozovatele motorového vozidla jsou klíčové fotografie z ulice Farní založené ve správním spise.

Žalobce nikdy nezpochybnil, že by se v případě fotografií jednalo o jeho vozidlo, ani to, že se v případě fotografií jedná o ulici Farní v Jihlavě. Jestliže žalobce zastává názor, že „z fotografií není nijak zřejmé, že by řidič vozidla stál skutečně v místě, kde byly na komunikaci namalovány „žluté čáry“.“, tak soud mu dává za pravdu, avšak soud považuje za nutné poznamenat, že na fotografiích z místa přestupku nikde není zachycen řidič motorového vozidla. Nicméně fotografie ve správním spise zřetelně zachycují to, že se jak pravé přední kolo, tak i levé zadní kolo motorového vozidla Mazda 5 RZ „X“ dotýkají silnice v místě, kde se na vozovce nachází dopravní značka V12c „Zákaz zastavení“, což je pro naplnění podstaty přestupku porušení zákazu zastavení podstatné.

Uplatněná žalobní námitka v části, že není zachyceno stání na „žluté čáře“, je zcela absurdní a v naprostém rozporu s obsahem ve spisu založených fotografií, ze kterých je pozice motorového vozidla naprosto jasná a dopravní značka „žlutá čára“ bez jakýchkoliv pochybností prochází přímo pod koly vozidla. Podle názoru soudu se snad ani nemůže jednat o vážně míněnou žalobní námitku, jistě se ale jedná o námitku zcela nedůvodnou.

S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovaný, který měl v řízení plný úspěch, náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto soud rozhodl, že právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 23. března 2017

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu